

2006 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimo 2006/973/EB dėl specialiosios programos „Žmonės“, įgyvendinančios Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintąją bendrąją programą (2007–2013 m.), klaidų ištaisymas

(Europos Sąjungos oficialusis leidinys L 400, 2006 m. gruodžio 30 d.)

Sprendimą 2006/973/EB skaityti taip:

TARYBOS SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 19 d.

dėl specialiosios programos „Žmonės“, įgyvendinančios Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintąją bendrąją programą (2007–2013 m.)

(tekstas svarbus EEE)

(2006/973/EB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 166 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

kadangi:

(1) Pagal EB sutarties 166 straipsnio 3 dalį 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1982/2006/EB dėl Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintosios bendrosios programos (2007–2013 m.) ⁽³⁾ (toliau – Bendroji programa) turi būti įgyvendinamas pasitelkus specialiąsias programas, kuriose yra apibrėžiamos išsamios jų įgyvendinimo taisyklės, nustatoma trukmė ir numatomos reikalingos priemonės.

(2) Bendrąją programą sudaro keturios veiklos rūšys: tarptautinis bendradarbiavimas politikos apibrėžtomis temomis („Bendradarbiavimas“), mokslo darbuotojų pasiūlyti moksliniai tyrimai, grindžiami mokslinių tyrimų bendruomenės iniciatyva („Idėjos“), parama mokslo darbuotojų mokymui ir karjeros plėtrai („Žmonės“) ir parama mokslinių tyrimų pajėgumams stiprinti („Pajėgumai“). Veikla pagal programą „Žmonės“, susijusi su netiesiogine veikla, turėtų būti įgyvendinta šia Specialiąja programa.

(3) Įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir universitetų dalyvavimo bei mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisyklės, skirtos Bendrajai programai (toliau – dalyvavimo ir sklaidos taisyklės), turėtų būti taikomos šiai Specialiajai programai.

(4) Bendroji programa turėtų papildyti valstybėse narėse vykdomą veiklą, taip pat kitą Bendrijos veiklą, reikalingą bendroms strateginėms pastangoms įgyvendinti Lisabonos tikslus, visų pirma ją vykdančią greta veiklos, susijusios su struktūriniais fondais, žemės ūkiu, švietimu, mokymu, kultūra, konkurencija ir inovacijomis, pramone, sveikatos apsauga, vartotojų apsauga, užimtumu, energetika, transportu ir aplinka.

(5) Pagal šią Bendrąją programą remiama su inovacijomis ir MVĮ susijusi veikla turėtų papildyti veiklą, vykdomą pagal Konkurencingumo ir inovacijų bendrąją programą, kuri padės sumažinti atotrūkį tarp mokslinių tyrimų ir inovacijų bei skatins visų formų inovacijas.

(6) Įgyvendinant Septintąją bendrąją programą gali prireikti papildomų programų, kuriose dalyvautų tik tam tikros valstybės narės, kad Bendrija dalyvautų programose, kurių imasi kelios valstybės narės, arba gali prireikti kurti bendrąsias įmones ar kitokias struktūras kaip apibrėžta Sutarties 168, 169 ir 171 straipsniuose.

⁽¹⁾ 2006 m. lapkričio 30 d. pareikšta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL C 185, 2006 8 8, p. 10.

⁽³⁾ OL L 412, 2006 12 30, p. 1.

(7) Tarptautinė dimensija yra svarbiausias žmogiškųjų išteklių aspektas mokslinių tyrimų ir plėtros srityje Europoje. Kaip numatyta Sutarties 170 straipsnyje, šioje Specialiojoje programoje gali dalyvauti šiuo tikslu reikiamus susitarimus

sudariusios šalys, o projektų lygiu ir abipusės naudos pagrindu – trečiųjų šalių subjektai ir tarptautinės mokslinio bendradarbiavimo organizacijos. Be to, visoje veikloje, taip pat konkrečiuose projektuose pagal šią Specialiąją programą gali dalyvauti pavieniai trečiųjų šalių mokslo darbuotojai.

- (8) Pagal šią programą vykdoma mokslinių tyrimų veikla turėtų atitikti pagrindinius etikos principus, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pateiktus principus.
- (9) Bendrosios programos įgyvendinimas turėtų prisidėti prie darnaus vystymosi skatinimo.
- (10) Reikėtų užtikrinti patikimą Bendrosios programos finansų valdymą ir jos įgyvendinimą kuo veiksmingesniu ir vartotojui priimtinesniu būdu, užtikrinant teisinį tikrumą ir sąlygų visiems dalyviams dalyvauti programoje sudarymą laikantis 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽¹⁾ ir Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 ⁽²⁾, nustatančio išsamias to finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles, ir kitų vėlesnių pakeitimų nuostatų.
- (11) Pagal 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos ⁽³⁾, 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų ⁽⁴⁾ bei 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽⁵⁾ taip pat reikėtų imtis atitinkamų Europos Bendrijų finansinius interesus atitinkančių priemonių, kad būtų stebimas tiek suteiktos finansinės paramos, tiek šių lėšų panaudojimo veiksmingumas, siekiant išvengti pažeidimų ir sukčiavimo, ir reikėtų imtis reikiamų veiksmų siekiant susigrąžinti prarastas, neteislingai išmokėtas ar netinkamai panaudotas lėšas.

- (12) Šiam sprendimui įgyvendinti būtinos priemonės iš esmės yra valdymo priemonės ir todėl turėtų būti tvirtinamos laikantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo Nr. 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽⁶⁾, šio

sprendimo 4 straipsnyje numatytos valdymo procedūros. Kita vertus, moksliniai tyrimai, kurių metu naudojami žmogaus embrionai ir kamieninės žmogaus embriono ląstelės kelia konkrečias etines problemas, kaip apibūdinta 4 straipsnyje, todėl tokių projektų finansavimo priemonės turėtų būti tvirtinamos Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnyje numatyta reguliavimo procedūra.

- (13) Įgyvendinant šią programą pakankamai dėmesio reikėtų skirti lyčių aspekto integravimui, *inter alia*, darbo sąlygoms, skaidrumui samdant darbuotojus ir priimtų dirbti pagal šią programą finansuojamuose projektuose ir programose mokslo darbuotojų karjeros plėtrai; visiems šiems aspektams orientacinį pagrindą suteikia 2005 m. kovo 11 d. Komisijos rekomendacija 2005/251/EB dėl Europos mokslininkų chartijos ir dėl Mokslininkų priėmimo į darbą elgesio kodekso ⁽⁷⁾, atsižvelgiant į šių aspektų taikymo savanorišką pobūdį.
- (14) Šios programos tikslas – sukurti tikrą mokslo darbuotojų Europos darbo rinką, kaip žmogiškiesiems ištekliams Europos mokslinių tyrimų ir plėtros (MTP) srityje skirtą tolesnį integruotos strategijos įgyvendinimą ir plėtrą, remiantis „Mobilumo strategija EMTE“ ⁽⁸⁾ ir „Mokslo darbuotojai Europos mokslinių tyrimų erdvėje: viena profesija, daugialypės karjeros“ ⁽⁹⁾, bei atsižvelgti į 2005 m. balandžio 18 d. Tarybos išvada dėl žmogiškųjų išteklių MTP srityje.
- 15) Programa „Žmonės“ siekiama padidinti mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos žmogiškųjų išteklių kokybę ir kiekybę, įskaitant mokslo darbuotojo „profesijos“ pripažinimą siekiant išlaikyti kompetenciją fundamentaliųjų mokslinių tyrimų bei technologijų mokslinių tyrimų pagrindinės plėtros srityje ir skatinant Europos mokslo darbuotojų mobilumą už Europos ribų ir joje. Be to, ji padėtų sudaryti tinkamas sąlygas siekiant pritraukti geriausius užsienio mokslo darbuotojus atlikti mokslo tyrimus Europoje.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Specialioji programa „Žmonės“, skirta Bendrijos veiklai mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje, įskaitant demonstracinę veiklą, toliau – Specialioji programa, patvirtinama 2007 m. sausio 1 d.–2013 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui.

⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 357, 2002 12 31, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1248/2006 (OL L 227, 2006 8 19, p. 3).

⁽³⁾ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

⁽⁵⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

⁽⁷⁾ OL L 75, 2005 3 22, p. 67.

⁽⁸⁾ 2001 m. birželio 20 d. Komisijos komunikatas „Mokslininkai Europos mokslinių tyrimų erdvėje“, COM(2001) 331 ir Tarybos rezoliucija 2001/C367/01.

⁽⁹⁾ 2003 m. liepos 18 d. Komisijos komunikatas „Mokslininkai Europos mokslinių tyrimų erdvėje: viena profesija, daugialypės karjeros“, COM(2003) 436, ir 2003 m. lapkričio 10 d. Tarybos rezoliucija 2003/C282/01.

2 straipsnis

Specialiaja programa „Žmonės“ remiama veikla, skatinant žmones įgyti mokslo darbuotojo profesiją, kokybiškai ir kiekybiškai stiprinanti žmogiškųjų išteklių potencialą, įskaitant moterų potencialą, Europos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje. Mokslo darbuotojų karjeros raidą ir mokymąsi remianti veikla pagal vadinamąją „Marie Curie programą“ pagrindinį dėmesį skirs pagrindiniams įgūdžių tobulinimo ir karjeros plėtros aspektams ir ryšių su nacionalinėmis sistemomis stiprinimui.

Šios veiklos tikslai ir pagrindinės kryptys yra nurodytos priede.

3 straipsnis

Šiai Specialiajai programai įgyvendinti reikia 4 750 mln. EUR, iš kurių mažiau nei 6 % skiriami Komisijos administracinėms išlaidoms.

4 straipsnis

1. Visa pagal šią Specialiąją programą vykdoma mokslinių tyrimų veikla vykdoma laikantis pagrindinių etikos principų.

2. Pagal šią programą nefinansuojamos šios mokslinių tyrimų sritys:

- mokslinių tyrimų veikla, kuria siekiama klonuoti žmones reprodukcijos tikslais,
- moksliniai tyrimai, kuriais siekiama pakeisti žmogaus genetinį paveldą, dėl kurių šie pakeitimai gali tapti paveldimi ⁽¹⁾,
- mokslinių tyrimų veikla, skirta kurti žmogaus embrionams tik mokslinių tyrimų arba kamieninių ląstelių įsigijimo tikslais, įskaitant ir somatinių ląstelių branduolių perkėlimą.

3. Žmogaus kamieninių ląstelių – tiek suaugusių žmonių, tiek embrionų – moksliniai tyrimai gali būti finansuojami atsižvelgiant į mokslinių pasiūlymų turinį ir į susijusios (-ių) valstybės (-ių) narės (-ių) teisinę sistemą.

Paraiškoje dėl žmogaus embrioninių kamieninių ląstelių mokslinių tyrimų finansavimo prireikus pateikiama detali informacija apie licencijavimo ir kontrolės priemones, kurių imsis valstybių narių kompetentingos institucijos, taip pat informacija apie etinį patvirtinimą (-us), kuris (-ie) bus suteiktas (-i).

Dėl žmogaus embrioninių kamieninių ląstelių gavimo institucijoms, organizacijoms ir mokslo darbuotojams taikoma griežta

⁽¹⁾ Moksliniai tyrimai, susiję su lytinių liaukų vėžio gydymu, gali būti finansuojami.

licencijavimo ir kontrolės tvarka pagal atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) teisinę sistemą.

4. Pirmiau nustatytos mokslinių tyrimų sritys antrame šios programos etape (2010–2013 m.) peržiūrims atsižvelgiant į mokslo pažangą.

5 straipsnis

1. Specialioji programa įgyvendinama pagal Bendrosios programos III priede nustatytas finansavimo schemas.

2. Specialiajai programai taikomos dalyvavimo ir sklaidos taisyklės.

6 straipsnis

1. Komisija sudaro Specialiosios programos įgyvendinimo darbo programą, kurioje išsamiau išdėstomi priede nurodyti tikslai ir veikla, finansavimo schemas, kurios bus naudojamos temoms, dėl kurių turi būti teikiami pasiūlymai, ir įgyvendinimo tvarkaraštis.

2. Darbo programoje atsižvelgiama į atitinkamą mokslinių tyrimų veiklą, kurią vykdo valstybės narės, asocijuotosios šalys ir Europos bei tarptautinės organizacijos, ir į Europos pridėtinės vertės siekimą bei poveikį pramonės konkurencingumui ir Bendrijos politikos kryptims. Prireikus ji atnaujinama.

3. Pasiūlymai dėl netiesioginės veiklos pagal finansavimo schemas įvertinami ir projektai išrenkami atsižvelgiant į 15 straipsnio 1b dalyje dėl dalyvavimo ir sklaidos taisyklių nustatytus kriterijus.

4. Darbo programoje gali būti nurodoma:

- a) organizacijos, gaunančios lėšų narystės mokesčio forma;
- b) parama veiklai, kurią vykdo specialų statusą turintys juridiniai asmenys.

7 straipsnis

1. Už Specialiosios programos įgyvendinimą atsako Komisija.

2. Tvirtinant šias priemones taikoma 8 straipsnio 2 dalyje numatyta valdymo procedūra:

- a) 6 straipsnyje nurodytą darbo programą, įskaitant naudotinas finansavimo schemas, kvietimų teikti pasiūlymus turinį, taip pat taikytinus įvertinimo bei atrankos kriterijus;

- b) 2 straipsnyje minimos veiklos finansavimo patvirtinimą, kai numatomas Bendrijos finansavimas pagal šią programą yra ne mažesnis kaip 0,6 mln. EUR.
- c) Bendrosios programos 7 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytų vertinimo sąlygų rengimą.

3. 8 straipsnio 3 dalyje nustatyta reguliavimo procedūra taikoma tvirtinant veiklos, kurios metu naudojami žmogaus embrionai ir kamieninės žmogaus embriono ląstelės, finansavimą.

8 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas.
2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas laikotarpis yra du mėnesiai.

3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra du mėnesiai.

4. Komisija reguliariai informuoja komitetą apie bendrą Specialiosios programos įgyvendinimo pažangą ir laiku teikia jam informaciją apie visą pagal šią programą siūlomą arba finansuojamą MTTP veiklą, kaip nurodyta II priede.

5. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

9 straipsnis

Komisija pasirūpina Bendrosios programos 7 straipsnyje numatyta nepriklausoma Specialiosios programos srityse vykdomos veiklos stebėseną, įvertinimu ir peržiūra.

10 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

11 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 19 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. KORKEAOJA

I PRIEDAS

MOKSLINIAI IR TECHNOLOGINIAI TIKSLAI, PAGRINDINĖS TEMŲ IR VEIKLOS KRYPTYS

Įvadas

Vienas iš pagrindinių konkurencinių pranašumų mokslo ir technologijų srityje yra žmogiškųjų išteklių kiekis ir kokybė. Kad galima būtų padidinti Europos pajėgumus ir siekti geresnių rezultatų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros srityje, taip pat stiprinti ir toliau plėtoti Europos mokslinių tyrimų erdvę, reikia įgyvendinti pagrindinį strateginį šios programos tikslą – padaryti Europą patrauklesnę mokslo darbuotojams. Šio tikslo siekiama visoje Europoje aktyviai sisteminant mokymo mokslinių tyrimų srityje organizavimą, vykdymą ir kokybę, aktyvią mokslo darbuotojų karjeros raidą, skirtingų sektorių ir mokslinių tyrimų organizacijų mokslo darbuotojų keitimąsi žiniomis, pramonės ir mokslo bendruomenės partnerystės stiprinimą bei remiant aktyvų moterų dalyvavimą mokslinių tyrimų ir plėtros veikloje.

Ši programa bus įgyvendinama nuolat investuojant į žmones, daugiausia vykdant nuoseklius *Marie Curie* programos veiksmus, visų pirma atsižvelgiant į Europos pridėtinę vertę, kurią sukuria investicijų poveikis Europos mokslinių tyrimų erdvei. Remiantis *Marie Curie* veiksmų patirtimi pagal ankstesnes bendrąsias programas, šia veikla siekiama ugdyti mokslo darbuotojų gebėjimus ir kompetenciją visais jų karjeros etapais, nuo pradinių mokymų mokslinių tyrimų srityje, visų pirma skirtų jauniems žmonėms, iki karjeros raidos ir mokymosi visą gyvenimą viešajame ir privačiajame sektoriuose. Mobilumas, tiek tarptautinis, tiek tarp sektorių, yra šios programos pagrindas. Mokslo darbuotojų mobilumo didinimas ir institucijų, tarptautinių mastu pritraukiančių mokslo darbuotojus, išteklių stiprinimas skatins kompetencijos centrų kūrimąsi Europos Sąjungoje. Skirtinguose sektoriuose ir skirtingose šalyse įgytos patirties pripažinimas ir tinkamos darbo sąlygos taip pat yra svarbūs visos *Marie Curie* programos elementai. Bus įdiegtos specialios priemonės, skirtos skatinti pradedančiuosius mokslo darbuotojus pradiniam karjeros etape ir remti pradinį karjeros etapą, bei priemonės, skirtos sumažinti „protų nutekėjimą“, pavyzdžiui, reintegracijos parama.

Marie Curie programa yra atvira visoms Sutartyje numatytoms mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sritims. Mokslinių tyrimų sritį laisvai pasirenka pareiškėjai. Nepaisant to, siekiant reaguoti į kintančius Europos reikalavimus mokslo darbuotojų rengimo, mobilumo, karjeros plėtros ir keitimosi žiniomis srityse, paliekama galimybė imtis tam tikros veiklos pagal programą, pavyzdžiui, susijusios su mokslinėmis disciplinomis ir technologijų sritimis, dalyvaujančiais regionais, mokslo tyrimo organizacijų tipais ir mokslo darbuotojais. Siekiant užtikrinti mokymą ir mobilumą naujose mokslinių tyrimų ir technologijų srityse, bus užtikrinamas tinkamas koordinavimas su kitomis Bendrosios programos dalimis, įskaitant bendrus kvietimus teikti paraiškas.

Manoma, kad aktyvus įmonių, įskaitant MVL, dalyvavimas sukuria svarbią pridėtinę vertę programai. Visa *Marie Curie* programa yra skatinamas aktyvesnis pramonės ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimas mokslo darbuotojų rengimo, karjeros plėtros ir keitimosi žiniomis srityse, atsižvelgiant į intelektualinę nuosavybės teisių apsaugą, tačiau tam tikra veikla yra specialiai skirta pramonės ir akademinės bendruomenės sąsajoms ir partnerystei, ypatingą dėmesį skiriant MVL.

Tarptautinis matmuo, esminė Europos mokslinių tyrimų ir plėtros žmogiškųjų išteklių srities sudėtinė dalis, bus plėtojamas spręsdiant karjeros raidos klausimus nediskriminuojant, taip pat skatinant ir tobulinant tarptautinį mokslo darbuotojų bendradarbiavimą ir pritraukiant į Europą talentingus mokslo darbuotojus. Tarptautinis aspektas bus visos *Marie Curie* programos sudėtinė dalis; tarptautiniam aspektui plėtoti taip pat bus skirti atskiri veiksmai.

Bus tinkamai atsižvelgiama į darnaus vystymosi ir lyčių lygybės principus. Šia programa siekiama užtikrinti lyčių aspekto integravimą skatinant lygias galimybes visoje *Marie Curie* programoje ir nustatant vyrų ir moterų dalyvavimo proporcijas (siekiama, kad dalyvautų bent 40 % moterų). Taip pat bus numatyti veiksmai, kurie skirti padėti stabilėnei mokslo darbuotojų karjeros raidai ir užtikrinti, kad mokslo darbuotojai išlaikytų tinkamą darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, atsižvelgiant į šeimyninę padėtį, ir padėti darbuotojams po pertraukos tęsti karjerą mokslinių tyrimų srityje. Be to, pagal šią programą prireikus bus svarstomi etiniai, socialiniai, teisiniai ir platesnio pobūdžio kultūriniai numatytų vykdyti mokslinių tyrimų ir jų galimo pritaikymo aspektai, taip pat mokslo ir technologijų plėtros bei numatymo socialinis ekonominis poveikis.

Siekiant išnaudoti Europos galimybes tapti patrauklesne mokslo darbuotojams, *Marie Curie* programa bus susieta su kita veikla, vykdoma tiek pagal Bendrijos mokslinių tyrimų politiką, tiek pagal kitas Bendrijos politikos kryptis, pavyzdžiui, švietimo, sanglaudos ir užimtumo. Tokias sąsajas bus siekiama sukurti reginiu, nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu. Specialiosios pajėgumų programos dalyje „Mokslas visuomenėje“ numatyti veiksmai, skirti susieti mokslinį švietimą su karjera bei mokslinių tyrimų ir koordinavimo veiksmai, susiję su naujais mokslinio švietimo metodais ⁽¹⁾.

Etiniai aspektai

Igyvendinant šią Specialiąją programą ir joje numatytą mokslinių tyrimų veiklą, reikia laikytis pagrindinių etikos principų. Jie apima, *inter alia*, ES pagrindinių teisių chartijoje nurodytus principus, įskaitant šiuos: žmogiškojo orumo ir žmogaus gyvybės apsaugą, asmens duomenų ir privatumo apsaugą, taip pat gyvūnų ir aplinkos apsaugą pagal Bendrijos teisę ir naujausias atitinkamų tarptautinių konvencijų, gairių bei elgesio kodeksų redakcijas, pavyzdžiui, Helsinkio deklaraciją, Europos Tarybos žmogaus teisių ir biomedicinos konvenciją, pasirašytą 1997 m. balandžio 4 d. Ovjede, ir jos papildomus protokolus, JT vaiko teisių konvenciją, UNESCO priimtą Visuotinę žmogaus genomo ir žmogaus teisių deklaraciją, JT Biologinių ir toksinių ginklų konvenciją (BTGK), Tarptautinę augalų genetinių išteklių maistui ir žemės ūkiui sutartį bei atitinkamas Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rezoliucijas.

Taip pat bus atsižvelgta į Europos patarėjų grupės etinių biotechnologijos padarinių klausimais (1991–1997 m.) ir Europos mokslo ir naujų technologijų etikos grupės (nuo 1998 m.) nuomones.

Laikydami subsidiarumo principo ir atsižvelgdami į Europoje egzistuojančius požiūrių skirtumus, mokslinių tyrimų projektų dalyviai privalo vadovautis teisės aktais ir etikos taisyklėmis, galiojančiomis šalyse, kuriose bus vykdomi moksliniai tyrimai. Bet koku atveju taikomos nacionalinės nuostatos, ir jokie moksliniai tyrimai, uždrausti kurioje nors valstybėje narėje ar kitoje šalyje, nebus finansuojami iš Bendrijos lėšų toje valstybėje narėje ar šalyje.

Tam tikrais atvejais mokslinių tyrimų projektų įgyvendintojai, prieš pradėdami MTTP veiklą, privalo prašyti atitinkamų nacionalinių ar vietinių etikos komitetų pritarimo. Taip pat Komisija sistemingai atliks pasiūlymų, kurie susiję su etikos požiūriu jautriais klausimais arba kuriuose nebuvo tinkamai atsižvelgta į tokius klausimus, etinį persvarstymą. Tam tikrais atvejais etinis persvarstymas gali būti atliekamas projekto įgyvendinimo metu.

Visose valstybėse narėse uždrausta mokslinių tyrimų veikla nebus finansuojama.

Prie Sutarties pridėjame Protokole dėl gyvūnų apsaugos ir gerovės reikalaujama, kad Bendrija ir valstybės narės, formuodamos ir įgyvendindamos Bendrijos politiką, įskaitant mokslinių tyrimų politiką, visapusiškai atsižvelgtų į gyvūnų sveikatos ir gerovės reikalavimus. 1986 m. lapkričio 24 d. Tarybos direktyvoje 86/609/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su eksperimentiniais ir kitais mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsauga, suderinimo ⁽²⁾ reikalaujama, kad bandymai būtų rengiami taip, kad juos atliekant gyvūnai nepatirtų bereikalingos baimės ir nereikalingo skausmo ar kančių; kad būtų naudojama kuo mažiau gyvūnų; pasirenkami gyvūnai su mažiausiu neurofiziologiniu jautrumu, dėl kurio gyvūnai patiria mažiausiai skausmo, kančios, baimės ar ilgalaikio sužalojimo. Gyvūnų genetinio paveldo keitimas ir gyvūnų klonavimas gali būti svarstomas tik tuomet, kai tikslai yra etikos požiūriu pateisinami, o sąlygos užtikrina gyvūnų gerovę bei laikomasi biologinės įvairovės principų.

Igyvendinant šią programą, Komisija nuolat stebės mokslo pažangą ir nacionalines bei tarptautines nuostatas, kad būtų atsižvelgta į visus pokyčius.

Etikos, susijusios su mokslo ir technologijų plėtra, moksliniai tyrimai bus vykdomi pagal Specialiosios programos „Pajėgumai“ dalį „Mokslas visuomenėje“.

Veikla

Bus remiama tokia *Marie Curie* programos veikla:

⁽¹⁾ Siekiant palengvinti programos įgyvendinimą Komisija pagal savo nustatytas gaires padengs vieno atstovo iš kiekvienos valstybės narės, taip pat vieno eksperto (patarėjo) tiems darbotvarkės klausimams, kuriems valstybei narei reikia specifinės patirties, iš kiekvienos valstybės narės dalyvavimo išlaidas kiekviename darbotvarkėje numatyta programos komiteto posėdyje.

⁽²⁾ OL L 358, 1986 12 18, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/65/EB (OL L 230, 2003 9 16, p. 32).

Pradinis mokslo darbuotojų mokymas

Šia veikla siekiama remti pradinį mokslo darbuotojų mokymą, kuris paprastai organizuojamas per pirmuosius ketverius (arba per lygiavertį darbo visu etatu laikotarpį) darbuotojų karjeros metus ir gali būti pratęsiamas dar vieneriems metams, jei tai būtina pradiniam mokymo etapui užbaigti. Pasitelkus tarptautinio bendradarbiavimo mechanizmus, kurių tikslas – susisteminti kokybišką pradinio mokslo darbuotojų mokymo veiklą visose valstybėse narėse ir asocijuotose šalyse tiek valstybiniame, tiek privačiame sektoriuose, šia veikla siekiama pagerinti mokslo darbuotojų karjeros perspektyvas abiejuose sektoriuose, tuo pat metu skatinant jaunos mokslo darbuotojus siekti karjeros mokslinių tyrimų srityje.

Ši veikla bus įgyvendinama remiant konkurso būdu atrinktus viena kitą papildančių organizacijų iš skirtingų šalių tinklus, užsiimančius mokymais mokslinių tyrimų srityje. Numatyta teikti paramą geriausiems pradinio karjeros etapo mokslo darbuotojams, kad jie prisijungtų prie ilgą laiką veikiančių mokslinių tyrimų grupių. Šie tinklai bus grindžiami bendra mokymo programa mokslinių tyrimų srityje, sudaryta reaguojant į aiškiai apibrėžtus mokymo poreikius tam tikrose mokslo ir technologijų srityse, tinkamai atsižvelgiant į tarpdisciplinines ir naujai atsirandančias viršdisciplinines sritis. Šiose mokymo programose daugiausia dėmesio bus skiriama mokslo darbuotojų profesinės kompetencijos mokslinių tyrimų srityje ugdymui ir vystymui jų karjeros pradžioje. Mokymai bus labiausiai orientuoti į mokslo ir technologijų žinių tobulinimą studijuojant atskirus projektus, taip pat bus pasitelkti mokymo moduliai, skirti kitiems svarbiems įgūdžiams ir kompetencijai ugdyti, pavyzdžiui, tokiose srityse kaip mokslinių tyrimų projektų ir programų valdymas bei finansavimas, intelektinės nuosavybės teisės ir kiti mokslinių tyrimų rezultatų panaudojimo būdai, verslumas, etiniai aspektai, bendravimas ir ryšiai su visuomene.

Bendra mokslinių tyrimų mokymo programa turėtų būti nuosekli kokybės standartų požiūriu, numatant tinkamas priežiūros ir kuravimo priemones. Bendroje programoje reikėtų pasinaudoti papildoma tinklo dalyvių, įskaitant įmones ir kitokias sinergijos formas, kompetencija. Tuo tikslu reikia užtikrinti abipusį mokymo kokybės ir, jei įmanoma, diplomų bei kitokių pažymėjimų pripažinimą. Ypatingas dėmesys bus skiriamas problemoms, susijusioms su mokslo darbuotojų ilgalaikiu užimtumu.

Įgyvendinant šią veiklą ypač svarbus tiesioginis ar netiesioginis skirtingų sektorių organizacijų dalyvavimas, įskaitant privačių įmonių dalyvavimą (ar vadovavimą) atitinkamose srityse. Šioje veikloje gali dalyvauti viena mokslinių tyrimų organizacija arba keletas, jei aiškiai parodoma, kad reikiami mokslinių tyrimų mokymo programos elementai yra tinkamai įgyvendinami bendradarbiaujant su didesne grupe oficialiai tinklui nepriklausančių partnerių.

Pagal šią programą Bendrija remtų:

- pradedančiųjų mokslo darbuotojų, kuriuos reikia mokyti, įdarbinimą,
- galimybes įsteigti patyrusiems mokslo darbuotojams skirtas akademinės aukštojo mokslo institucijose ar lygiavertes pareigas kitose mokslinių tyrimų organizacijose ir įmonėse, siekiant perduoti naujas žinias ir sustiprinti pradedančiųjų mokslo darbuotojų, apmokytų tinklui priklausančiose institucijose, kontrolę;
- tinklui priklausančių organizacijų ir subjektų veiklą, trumpalaikių mokymo renginių (konferencijų, vasaros kursų ir specializuotų mokymo kursų) organizavimą, kuriuose galėtų dalyvauti tiek tinklui priklausantys stažuotojai, tiek jam nepriklausantys mokslo darbuotojai.

Mokymasis visą gyvenimą ir karjeros plėtra

Ši veikla skirta patyrusiems mokslo darbuotojams skirtinguose jų karjeros etapuose, ja siekiama skatinti atskirų darbuotojų profesinės kompetencijos įvairinimą ugdant tarpdisciplininius ir daugiadisciplininius gebėjimus arba įgyjant patirties įvairiuose sektoriuose. Veiklos tikslas – padėti mokslo darbuotojams siekti vadovaujančių pareigų ir (arba) sustiprinti jų gebėjimą eiti tokias pareigas, pavyzdžiui, vyriausiojo tyrėjo, profesoriaus ar kitas aukštas pareigas švietimo įstaigose ar įmonėse. Veikla bus siekiama padėti mokslo darbuotojams tęsti karjerą po pertraukos arba (iš naujo) įsitraukti į mokslinių tyrimų veiklą valstybėse narėse ir asocijuotose šalyse, taip pat grįžti dirbti į savo šalį įgijus patirties užsienyje.

Ši veikla skirta mokslo darbuotojams, turintiems mažiausiai 4 metų darbo visu etatu arba lygiavertę patirtį mokslinių tyrimų srityje arba daktaro laipsnį. Kadangi ši veikla orientuota į mokymąsi visą gyvenimą ir karjeros plėtrą, tikimasi, kad joje dalyvaus profesinės patirties turintys mokslo darbuotojai.

Ši veikla bus įgyvendinama:

- i) remiant individualias tarptautines europines stipendijas, Bendrijos lygiu tiesiogiai skiriamas geriausiems ir perspektyviausiems valstybių narių ir asocijuotųjų šalių mokslo darbuotojams pagal mokslo darbuotojų kartu su priimančiosiomis organizacijomis pateiktas paraiškas;
- ii) bendrai finansuojant regionines, nacionalines ar tarptautines programas mokslinių tyrimų mokymų ir karjeros plėtros srityje, kai tai atitinka Europos pridėtinės vertės, skaidrumo ir atvirumo kriterijus, skiriant finansavimą konkurso būdu atrinktoms esamoms ar naujoms regioninėms, nacionalinėms ir tarptautinėms programoms, kuriomis siekiama šios veiklos tikslų ir kurios grindžiamos asmens iniciatyva vykdomu mobilumu. Įgyvendinant šias programas, paraiškas pateikę mokslo darbuotojai atrenkami vadovaujantis atviros ir nuopelnais paremtos konkurencijos principais, atranka vykdoma remiantis tarptautiniu to paties lygio mokslo darbuotojų atliekamu vertinimu neatsižvelgiant į pareiškėjų kilmę ir (arba) paskyrimo vietą. Galutiniams paramos gavėjams pagal šias programas turi būti pasiūlytos tinkamos darbo sąlygos.

Dalinio finansavimo prašantys pareiškėjai vaidintų svarbų vaidmenį stiprinant mokslinių tyrimų žmoniškųjų išteklių pajėgumus atitinkamose savo veiklos srityse. Paprastai tai būtų organizacijos, patenkančios į vieną iš šių kategorijų:

- oficialios valstybės įstaigos, atsakingos už stipendijų programų finansavimą ir valdymą, pavyzdžiui, ministerijos, valstybės mokslinių tyrimų komitetai, akademijos ar mokslinių tyrimų agentūros,
- kitos valstybės ar privačios įstaigos, įskaitant dideles mokslinių tyrimų organizacijas, kurios finansuoja ir valdo stipendijų programas, turėdamos oficialius įgaliojimus, arba kurios yra pripažintos valstybės valdžios institucijų, pavyzdžiui, valstybės valdžios institucijų pagal privatinę teisę įsteigtos agentūros, teikiančios viešąsias paslaugas, labdaros organizacijos ir kt.,
- tarptautinės organizacijos, be kitos savo vykdomos veiklos administruojančios panašias schemas Europos lygiu.

Kalbant apie bendro finansavimo tvarką, Bendrija visų pirma prisidės finansuojant stipendijas, kurios atitinka šios veiklos reikalavimus ir tikslus, visų pirma susijusius su tarptautiniu mobilumu. Tarptautinė mokslo darbuotojų konkurencija išliks pagrindinis elementas siekiant užtikrinti aukščiausių pagal šią veiklos kryptį atliekamų mokslinių tyrimų kokybę.

Abu įgyvendinimo būdai iš pradžių bus taikomi lygiagrečiai pasitelkiant bendro finansavimo tvarką ribotu mastu, sudarant sąlygas įgyti reikalingos patirties. Bendrosios programos įgyvendinimo metu abiejų būdų poveikio vertinimas padės nuspręsti, kurią įgyvendinimo tvarką taikyti likusiai programos daliai.

Pramonės ir mokslo įstaigų sąsajos ir partnerystė

Šia veikla siekiama pradėti ir skatinti aktyvų viešųjų mokslinių tyrimų organizacijų ir privačių komercinių įmonių, ypač MVI, taip pat tradicinių gamybos įmonių bendradarbiavimą. Veikla bus grindžiama ilgalaikėmis bendradarbiavimo programomis, siekiant padidinti mobilumą tarp sektorių ir keitimąsi bei dalinimąsi žiniomis (įskaitant projektų administravimą, INT administravimą ir produktų kūrimą) ir skatinant abiejų sektorių skirtingos kultūrinės aplinkos bei reikalingų įgūdžių abipusį supratimą.

Veikla bus lanksčiai įgyvendinama, *inter alia*, remiantis gera praktika pramonės ir akademinės bendruomenės partnerystės visoje Europos Sąjungoje pasitelkus bendradarbiavimo programas, kuriose dalyvautų bent dviejų valstybių narių ar asocijuotųjų šalių organizacijos iš abiejų sektorių, remiant bendradarbiavimą žmogiškųjų išteklių srityje. Bendrijos parama bus teikiama vienu ar keliais iš šių būdų:

- laikinas personalo perkėlimas iš vieno partnerystės programoje dalyvaujančio sektoriaus į kitą, siekiant skatinti sektorių bendradarbiavimą,
- laikinas patyrusių mokslo darbuotojų iš partnerystės programoje nedalyvaujančių organizacijų įdarbinimas abiejuose sektoriuose,
- tinklo kūrimas, seminarų ir konferencijų, kurie skatintų keitimąsi žiniomis ir sektorių patirtimi, organizavimas siekiant, kad dalyvautų daugiau darbuotojų iš abiejų sektorių; speciali MVI skirta priemonė,
- parama MVI įsigyjant smulkius įrenginius, susijusius su šių įmonių dalyvavimu bendradarbiavimo veikloje.

Tarptautinė dimensija

Pripažįstant, kad tarptautinis matmuo yra vienas iš pagrindinių aspektų Europos MTP žmogiškųjų išteklių srityje, šiam aspektui plėtoti skirta kryptinga veikla apima tiek Europos mokslo darbuotojų karjeros plėtros klausimus, tiek ir tarptautinio mokslo darbuotojų bendradarbiavimo stiprinimą.

Valstybių narių ir asocijuotųjų šalių mokslo darbuotojų karjeros plėtra bus remiama šiais būdais:

- i) pagal mokymosi visą gyvenimą ir kompetencijos įvairinimo programas skiriant tarptautines stipendijas išvykstantiems patyrusiems mokslo darbuotojams, kad jie įgytų naujų įgūdžių ir žinių, numatant privalomą jų grįžimą;
- ii) teikiant sugrįžimo ir tarptautinės reintegracijos paramą patyrusiems mokslo darbuotojams grįžus iš užsienio. Įgyvendinant šią veiklą taip pat bus remiamas užsienyje esančių mokslo darbuotojų iš valstybių narių ir asocijuotųjų šalių tinklų kūrimas, kad darbuotojai būtų informuojami apie Europos mokslinių tyrimų erdvės raidą ir aktyviai dalyvautų tame procese.

Tarptautinis mokslo darbuotojų bendradarbiavimas bus remiamas tokiais būdais:

- i) skiriant tarptautines stipendijas atvykstantiems mokslo darbuotojams, kad į valstybes nares ir asocijuotąsias šalis atvyktų aukštos kvalifikacijos mokslo darbuotojai iš trečiųjų šalių, taip siekiant tobulinti Europai skirtas žinias ir užmegzti aukšto lygio ryšius. Mokslo darbuotojams iš besivystančių šalių ar sparčiai augančios ekonomikos šalių gali būti naudinga parama grįžus į savo šalį. Taip pat bus remiamas trečiųjų šalių mokslo darbuotojų, dirbančių valstybėse narėse ar asocijuotose šalyse, tinklų kūrimas, siekiant susisteminti ir plėtoti mokslo darbuotojų ryšius su jų kilmės regionais;
- ii) plėtojant keleto mokslinių tyrimų organizacijų Europoje ir vienos ar kelių organizacijų, esančių toliau išvardytose šalyse, partnerystę:
  - šalyse, kuriose vykdoma Europos kaimynystės politika,
  - šalyse, su kuriomis Bendrija yra sudariusi mokslo ir technologijų bendradarbiavimo sutartį.

Pagal bendras programas Bendrijos parama bus teikiama trumpalaikėms pradedančiųjų ir patyrusių mokslo darbuotojų mainų programoms, abipusiai naudingų konferencijų ir kitų renginių organizavimui, taip pat nuolatinio pasikeitimo gera praktika, kuri turi tiesioginės įtakos su žmogiškaisiais ištekliais mokslinių tyrimų ir plėtros srityje susijusiems klausimams, sistemos kūrimui.

Šie veiksmai bus įgyvendinami derinant juos su tarptautine veikla pagal programas „Bendradarbiavimas“ ir „Pajėgumai“.

Speciali veikla

Siekiant paremti tikros Europos darbo rinkos mokslo darbuotojams sukūrimą, reikia atlikti nuoseklius papildomus veiksmus, kad būtų pašalintos kliūtys mobilumui ir pagerintos mokslo darbuotojų karjeros perspektyvos Europoje. Šiais veiksmais bus visų pirma siekiama pagerinti suinteresuotųjų šalių ir plačiosios visuomenės informuotumą (vienas iš būdų – *Marie Curie* apdovanojimai), skatinti ir remti veiklą valstybių narių lygiu ir papildyti Bendrijos veiklą. Tai apims skatinamąsias priemones viešosioms institucijoms, kuriomis skatinamas mokslo darbuotojų mobilumas, darbo kokybė ir didinamas autoritetas, jeigu ši veikla atitinka Europos pridėtinės vertės, atvirumo bei skaidrumo kriterijus.

II PRIEDAS

Informacija, kurią Komisija turi pateikti pagal 8 straipsnio 4 dalį

1. Informacija apie veiklą, sudaranti galimybes stebėti visą kiekvieno pasiūlymo tolesnį administravimą, visų pirma apimanti:
  - pateiktus pasiūlymus,
  - kiekvieno pasiūlymo įvertinimo rezultatus,
  - susitarimus dėl dotacijų,
  - užbaigtą veiklą.
2. Informacija apie kiekvieno kvietimo teikti paraiškas rezultatus ir veiklos įgyvendinimą, visų pirma apimanti:
  - kiekvieno kvietimo teikti paraiškas rezultatus,
  - rezultatus, pasiektus derantis dėl susitarimų dėl dotacijų,
  - veiklos įgyvendinimą, įskaitant duomenis apie mokėjimus ir veiklos rezultatus.
3. Informacija apie programos įgyvendinimą, įskaitant atitinkamą informaciją Bendrosios programos, Specialiosios programos ir kiekvienos veiklos mastu.

Ši informacija (visų pirma, apie pasiūlymus, jų įvertinimą ir susitarimus dėl dotacijų) turėtų būti pateikiama vienodos struktūros elektroniniu būdu nuskaitomu bei tvarkomu formatu, prieinamu per IT pagrįstą informacijos ir ataskaitų teikimo sistemą, kurioje galima lengvai analizuoti duomenis.
